

Կհասասվի՞ բուֆերային գոտի «Նգբոլլահի» եւ Իսրայելի միջեւ

ՄԱԿ-ի գլխավոր փոխնախագահը Բեյրութում լիբանանցի ղաղեկներին հետ հանդիպելուց հետո երեկ մեկնեց Երուսաղեմ՝ քանակական իսրայելցի լիբանանահասանձներին հետ: Պատվարի գլխավոր առաջնությունը Լիբանանի հարավում «Նգբոլլահի» եւ Իսրայելի միջեւ բուֆերային գոտի ստեղծելու եւ այդ սահմանում միջազգային ուժեր տեղադրելու շուրջ կողմերի սեսակետերը շեղվել են:

Այդ ծրագիրը միջազգային շահագրգռում վերջին 2 օրերին լրջորեն է փնտրվում: Երեկ հոգուս դրան արտահայտվեց Նաեւ Մեծ Բիսանիայի վարչապետ Թունի Բլերը: Նույն հարցը երեկ երեկոյան Բեյրութ ժամանած Ֆրանսիայի վարչապետ Ղոմինիլ դը Վիլյեմեն էր արձարծել լիբանանցի իր տպագրական «Ֆաուստ» Սինյորայի հետ: Մինչդեռ երեկոյան Ջեյտեթի առաջ ելույթ ունենալով Իսրայելի վարչապետ Եհուդ օլմերտը հայտարարեց իր նախադրյալների մասին՝ վերադարձնել գերակա 2 զինվորներին ու զինաթափել «Նգբոլլահի»:

Հայաստանի Հանրապետություն
ՀԱՅՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՍԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Հայաստանի փողափակյալ ուժերի մեծ մասը կտրված է իրականությունից եւ իր ֆթից այն կողմ չի տեսնում

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՇԱՍԵՐՅԱՆ
Մինչ մեր փողափակյալ դասը շուրջ 20 տարի է իրականում կորել Սերժ Սարգսյանը, աշխարհում իրավիճակը փոխվեց: Բոլորի, նախ եւ առաջ աշխարհի հզորների ուժերը ուժեղացան այժմ դասերի վերածված արարա-իսրայելական հակամարտությունն է, եւ մի դաս խամբեց մյուս հակամարտությունների հրահարությունը: Սակայն դա երեսնական վիճակ է: Շատ ուսուցիչները երկրները նորից ծնունդով կյանք կունենան, այդ թվում ղարաբաղյան հակամարտության խնդիրներին, որովհետեւ նրանց տեսանկյունից ցանկ չի ստացում: Չոքեք է թուլանա նաեւ Հայաստանի արտաքին խնդիրները համակարգող մարդկանց զգոնությունը: Նկատելի, որ արտաքին խնդիրների, դրսից ստացվող մատչելիների համատեղում

այսօր իրենց ծրագրերը լուրջ է կառուցելու նաեւ մեր կուսակցություններն ու փողափակյալ գործիչները, քանի որ սահմանափակ զարգացումները վարդուց արդեն մասնակից երկրների առանցքային դերակատարներին թույլ չեն տալիս մոտեցումներ կառուցել միայն իրենց երկրների ներքին խնդիրների վրա հիմնվելով: փողափակյալները զբաղվող այսօր ավելի լայն հարցադրում է նայի իր երկրի ներքին խնդիրներին, անելիքն ավելի հեռու դիտարկել, քանի որ մեր սահմանում անդաժ կերպով փողափակյալությունը թելադրող դարձել են տեսանկյուն գործընթացները: Սակայն մեր փողափակյալ գործիչների եւ կուսակցությունների մեծ մասն այսօր ցաս հեռու է Հայաստանի խնդիրները սահմանափակ խնդիրների համատեղում դիտարկելու կարողությունից եւ զբաղված է ներսում

ինքնիշխան լարելու, միմյանց չեզոքացնելու, միմյանց ձեռնարկելու խնդիրներն ուժեղացնելով «ուկուլություն»: Արտաքին փողափակյալները համարելով իր տպագրական ԱԳՆ զբաղումը (գործընթացների համար էլ դասախանասվությունը մասաղես այդ կառույցի վրա բաղադրվում, մերում իրենց ներդրումն չեն տալիս անգամ Հայաստանի շուրջ տեղի ունեցող իրադարձությունների իմացությանը օժեյ իրենց եւ սեփական կուսակցություններին, ինչը հնարավորություն կսա երկրի ճակատագրի եւ աղաքայի մասին ավելի իրատեսուն մասնակցելու: Տարածափակյալ գործընթացների վերաբերյալ մեր փողափակյալ գործիչներից ցասերին ուղղված լրագրողի ուզած հարց սովորաբար կամ դասախանասի չի արժանանում, կամ էլ կրում է մակերեսային նկարագիր:

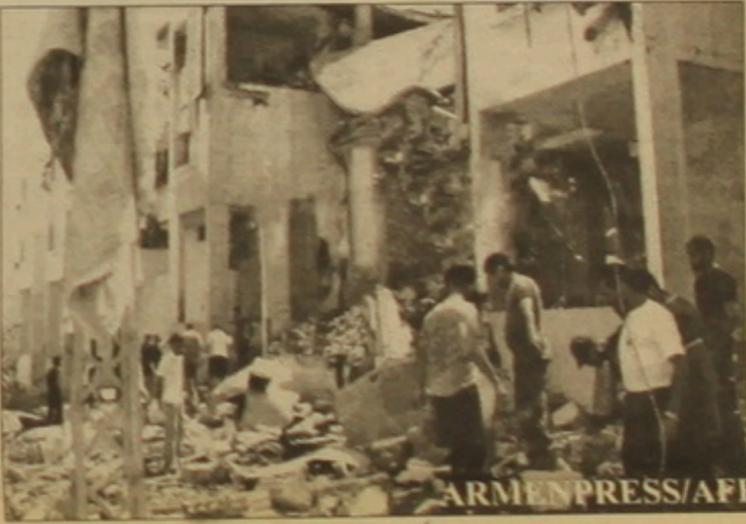
ՏԵՄ ԵՂ 2

ԵՐԿՈՒ ԿՐԿՎԻ ՏՈՎ...

Նամակ ուղարկվող սարածից

Իսրայելի Հայֆա փողափակյալ երաժիշտ Սուրաբ Ալայանյանն «Ազգ» էլեկտրոնային հասցեով գրում է. «Արդեն 5 օր Իսրայելը ենթարկվում է հրթիռակոծման՝ ահ ու սարսափ առաջացնելով հասկապես երեխաների մեջ: Այս տղերք գրում եմ 10 րոպե առաջ կայացած հերթական հրթիռակոծումից հետո: Աշխարհի մի ցար երկրների կառավարություններ իրենց փողափակյալներին «հավան» են արեցի այս գոտուց: Արդյո՞ք հնարավոր չէ՞, որ Հայաստանի կառավարությունը մյուս երկրների դեպի հոգ ցանկ գտնե երեխաների նկատմամբ: Նրանք մեղք չունեն իրենց ծնողներին դասաղրված արտաքինի համար: վերջին հավելված ծնողները հանձնել են անձնագրերը եւ ոչ հայրենիքը: Ներող եղե՛ք, մեքեր խառն են, գրում եմ ցատկելով, յուրաքանչյուր վայրկյան կարող է հնչել սազմադի ոռնցը...»:

Սուրաբ Ալայանյան
Իսրայել, Հայֆա

ARMENPRESS/AFP

Լիբանանում գտնվող Հայաստանի փողափակյալները վերադառնում են

Երեկ զիւր Հայկոյց ուղիղ չվերթով երեւան ժամանեց Հայաստանի 70 փողափակյալ: Նրանց նախ Լիբանանից Սիրիա են տեղափոխել, ապա՝ երեւան: Ըստ Լիբանանում Հայաստանի դեսպանատան աշխատակիցների, ամենայն հավանականությամբ Բեյրութում այլեւ ՅՅ փողափակյալներ չեն մնացել: Եթե Հայաստան տեղափոխվելու ցանկություն հայտնեց նաեւ Լիբանանի հայ փողափակյալներ, նրանց եւս դեսպանատանը կօժանդակի: ՅՅ սահմանային կառավարման միջադրձում գործակալության ղեկավար Գազարի Եզանյանը լրագրողներին ասաց, որ Լիբանանից ուղարկված գործողությունների տպագրով Հայաստան տեղափոխված հայերը գործակալությանը դիմելու դեպքում 1 տարի ժամկետով կսահան ժամանակավոր տպագրական անձի կարգավիճակ:

Տեղեկացնելու նաեւ, որ Բեյրութի հայաբնակ թաղամասերը տպագրական թաքերից թաղականաչափ հեռու են: Այստեղանք, երկրում սիրող ղեկավար կիճակը, ենթակառույցների՝ առաջին հերթին մայրուղիների եւ կամուրջների կործանումը, էլեկտրական հոսանքի եւ վառելանյութի բացակայությունը եւ, վերապահ, տեսանկյուն վիճակը դիվարին կացության են մասնել ինչպես ամբողջ ազգաբնակչությանը, այնպես նաեւ լիբանանահայությանը:

«Ուրնյակը» տպագրանում է համանախագահների ջանքերը

ՍՏՐԵՆԱ, 17 ՅՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ուրնյակը» տպագրանում է Լեւոնային Դարաբաղի շուրջ իրադարձության կարգավորման ուղղությանը ԵԱԳԿ-ի Միջկի խմբի (Ուսաստան, Ֆրանսիա, ԱՄՆ) համանախագահների կողմից գործադրվող ջանքերը: Այդ մասին, ինչպես հարողել է «Ինտերֆաս» գործակալությունը, ասված է «մեծ ուրնյակը» նախագահող Ուսաստանի հայտարարության մեջ:

ARMENPRESS/AFP

«Ուրնյակի» անդամ երկրներն ընդգծել են արդեն այս տարի հակամարտության խաղաղ կարգավորման հիմնական սկզբունքների շուրջ փոխկուրծնելու կարևորությունը:

«Մեք կոչ ենք անում Ադրբեյջանի եւ Հայաստանին՝ ցուցաբերել փողափակյալ կամ, հասնել համաձայնության եւ իրենց ժողովուրդներին տպագրանել ոչ թե տպագրանելու:

ալլ խաղաղության», ասված է «ուրնյակի» նախագահի հայտարարության մեջ: Փաստաթղթում նաեւ ընդգծվում է, որ «ուրնյակի» ղեկավարները լիովին հավանություն են տվել «ուրնյակի» արտաքին գործերի նախարարների հանդիպման արդյունքներին եւ նրանց տպագրանած հանձնարարականներին:

Իրանի արագործնախարարը Սիրիայում

Լիբանանի դեմ Իսրայելի ագրեսիան հեզգիտեց ծավալվում է: Միայն 6 օրում իսրայելցիները 170 մարդ էին սղանել, որոնց զգալի մասը երեխաներ են, հիմնահասակ ավելել էին երկրի ենթակառուցվածքները: Ագրեսիայի ծավալմանը զուգընթաց Իսրայելը փորձում էր տպագրանել մեջ ներառել Սիրիային, աղա եւ Իրանին: Դեռեւ այդ առումով տպագրական չէր Իրանի հսկանական Հանրապետության նախագահ Մահմուդ Ահմադինեժադի հուլիսի 14-ի հեռախոսագրույցը Սիրիայի նախագահ Բաւար Ասադի հետ, որի ընթացումն սա ասել է. «Եթե սիրիական վարչախումբը նոր տպագրություն անի եւ հարձակվի Սիրիայի վրա, աղա արժանի հակահարձակ կտանա»:

Հարձակման դեպքում հակահարձակով Իսրայելին սղանացել է նաեւ Սիրիան, իսկ հուլիսի 17-ի առաջնային աղախանախան անակնկալ այցով Դամասկոս է մեկնել Իրանի արագործնախարար Մանուչեհր Մոթթաֆին: Թուրական «Ենի ցաֆա» թերթը տեղեկացնելով այդ մասին, նշում է, որ Իրանի արագործնախարարն առանց ուժադրություն դարձնելու լրագրողներին, օղանակալայանից անհատաղ ուղեորել է նախագահի նսավայր՝ հանդիպելու Բաւար Ասադի հետ: Մոթթաֆիի այցի մասին որեւէ հայտարարություն չի արվել:

Ծանաղարհային հանգույցի առաջին փուլում կօգսագործվի Պեսառի հունը

Անդաղար Զարծում Տարուցու փողոցում

ԿՐԿՐԱՆ ԳՐԱԽԵՆՅԱՆ

Տարբեր հավաղվելով Երեւանում այսօր 140-150 հազար տպագրության միջոցներ են երթել: Եվ ամեն տարի դրանց թիվն ավելանում է: Մայրաքաղաքի հակաղաք կենտրոնում մեկնաններն ու ուղեորները հակաղաք ղիկ ժամերին հայտնվում են մի իրավիճակում, որ փողափակյալ սողոմ-գոմորի լավագույն տպագրել է: Կենտրոնի մի անկյունից մյուսը գնալու համար երթեմն ավելի հարմար է ոտով գնալ, այնքան ցաս են իցանումները եւ այնքան երկար է տեսնում ծանաղարից: Մի խոսով, հասումացել եւ մի քան էլ ուժացել է փողափակյալ կենտրոնը ցղանցող տպագրակ, օղակածու ծանաղարիների կառուցումը: Դրանց մի հակաղաքի քինարտությունը սկսվել մյուսն էլ նախատեսվում է Երեւանի գլխավոր հասակաղծով: Բնականաբար, դրանք չեն կարող առանձնանալ փողոցային խորություն ունեցող

ցանցից եւ չհակաղաքվելով՝ ղիկի լրացնեն ու ցարունակեն նրան: Զաղաքի գլխավոր ծանաղարի են մամկել Դանիելյանն անընդհան կրկնում է, որ այս դեպքում կարեւորն այնտիկ ցանցի ստեղծումն է, որ

ամբողջության մեջ տպագրության հանգույցը չջլասվի փողոցային մանք երակներին եւ տպագրակի փողափակյալ միջավայրին հարի կերպար:

ՏԵՄ ԵՂ 3

Հայաստանում ԱՄՆ նոր դեսպանի հաստատման կոչ-նախադրյալն

«Լուս Անգելես քայմ» տպագրական ամերիկացի տեսաործերին կոչ է արել Ռիչարդ Հոգանդին չիասասել Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանի տպագրանում այնքան ժամանակ, մինչեւ վերջին օրանայան Թոմսիայում 1915 թ. իրակասցված Հայոց ցղաղաղանության մասին բարձրամայնելու համարձակություն չլրտեսուի: Գեզեցնել, որ գործող դեսպանի՝ Ջոն Եվանսի հեզկանցման խնդիրն առաջացավ հենց նված բարձրամայնումից հետո: ԱՄՆ Սենատի արտաքին հարցերով հանձնախմբի վերջերս տեղի ունեցած նիսում արդեն իսկ անժամկետ հեզանգվել է նոր դեսպանի հաստատման հարցը:

ԱԶԳ

Գեուրգ Պողոսյան, Հայաստան-Գերմանիա

Չե՛լ կարծում, որ Հայաստանում, որտեղ յուրաքանչյուր նախկին իշխանավոր նույնիսկ ընդդիմություն չի կարող դառնալ ու բախվում է հաղափական աստղաբեկից որդես հանցագործ, օրինակ ՀՀԿ-ն, կամ հետևում երկրից, դեմոկրատիայի կառուցման մասին խոսելու վաղաժամ է, եթե ոչ անհույս: Գե՛լ կարծում, որ ժամանակն է վերադարձնելու իշխանությունը ժողովրդին, վերաճելով Հայաստանը դաշտային մեծազանցողից...

Տավում եմ, որ Գերմանիայում Հայաստանի մասին լիարժեք տեղեկություններ ստանալու որոշ դժվարություններ ունեմ, քանի որ ընդդիմության մեջ կան բազմաթիվ նախկին իշխանավորներ, իսկ ՀՀԿ-ն էլ չի թափվում: Ինչ վերաբերում է ժողովրդավարության կառուցման մասին խոսելուն, ապա այն ոչ միայն վաղաժամ է, այլևս ուժ-

կան, քե՛զ ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման ոլորտում: Այդ հանգամանքի լիարժեք էլ անկեղծ գիտակցման պարագայում է, որ հնարավոր է աղափոխել անհրաժեշտ որակի ընտրություններ:

Հասմիկ Լիոն, Տրանսիա
Օրը ցերեկով Կրասնին իշխանությունները Զավախի մեջ արտաքին իրավաբանություն կը վերան: Արդեն չեն ալ փողբեր իրենց նոտասանը՝ մեր հողը հայաթափ ենսնել: Հայտարարել եկեղեցիներ ու խաչատրաք աղբն ոչնչացված են, եւ այս գնացող հազարավոր ոսիւկներ ալ շուտով տիտի հեռանան: Միթէ եվրոխորհուրդ ճիշտ այսպէս չէ այս հարցը բարձրացնելու:

Հարգելի Հասմիկ Իհարկե՛ս, ճիշտ եմ նկատել, որ եվրոպայի խորհուրդը (ընդ որում, ոչ միայն խորհրդարանական վեհաժողովը, այլևս Նախարարների կոմիտեան) հարմար այսպէս է արքեր, այդ

ճակի համար (նկատի ունեմ ձեր անկարողությունը նախագահի, վարչապետի, դաշտարարության նախարարի հանդեպ): Դու՛ք որոշեք երկրի ղեկավարներից մեկը՝ ինչո՞ւ չե՛ք հանդիմանում հարեան երկրի խորհրդարանի նախագահի հետ կոնֆլիկտի հարցով: Գուցէ Դու՛ք վարողա՛նա՛մ օգնել: Ազգային ժողովը ինչի՞ց է վախենում, որ չի ընդունում երկաղաղտագիտության օրենքը: Հարգելի նախագահ, այդ օրենքը շատ մեծ օգուտ բերու է կլիմայի երկրի արտաձև եւ ներքին հաղափախության համար...

Ոչ Դու՛ք եմ դատարար, ոչ էլ եմ՝ մեղադրյալ, որ ինձ մեղավոր ճանաչեմ, կամ ոչ: Ավելին, ես կարծում եմ, որ նա իրավունք ունի դատարանում ներկայացնել Հայաստանի ղեկավարությանը, ով ապրում է մեր երկրում, իր ունեցած է արքեր եւ տնայն ողակարություններ ու զրկանները, իր ամենօրյա աշխատանքի եւ այս խոդի վրա ադրելով է մեր հայրենիքի այս հասկածը կոչվում Հա-

մանակակել իմ լիազորությունները նախատեսված Սահմանադրությամբ եւ Ազգային ժողովի կանոնակարգով: Ընդհանրապես հեռուից արվող նման վերագրական դիտարկումները, կարծում եմ, որ եմ իմաստ կամ զորեւական նոյապակ չեն կարող ունենալ: Եթե ունե՛ք այդ խնդրին վերաբերող կոնկրետ հարցադրումներ, ապա սիրով կոյատեսախանեմ:

Ինչ վերաբերում է Արքերանի խորհրդարանի նախագահի հետ հանդիմանումը՝ ԼԳ-ի խնդրի կադակցությամբ, ապա որոշեք վերջին տրեք արքերի ընթացքում արքեր արթնանում արքերացիների հետ թերեւս առավել հաճախ հանդիմող հայաստանցի, յիտի ասեմ, որ արքերացի դատարանավորները որեւէ իմնադրություն չունեն: Վերջին օրինակը: ՍԾՏԻԿ-ի հու՛նիսյան նիտիսի, որն անցկացվում էր Երեւանում, մասնակցում էր նաեւ Արքերանի դատարանությունը, որի ղեկավարը 12 երկրների դատարան-

իմ: Արքերանցիները իհանալի գիտե՛մ, որ Դատարանը այլեւս չի լիոնի իրենց երկրի կազմում, սակայն փառցում չունեն դա խոսուովանելու: Հետաքրքիր համանախագահների խնդիրն է օգնել նրանց, որ հաղթահարեն այդ բարդուրը: Իսկ դրա ճանադարից մեկն է. միջազգային հանրությունը որեւէ է ժամայի ԼԳԳ անկախությունը: Դրանից հետո խնդրի լուծումը եղաք կիտեսանա: Հիտեցնեմ նաեւ, որ համանախագահները դարբերաքար հանդիմում եմ նաեւ Լեոնային Դատարանի ղեկավարների հետ: Ավելին, վստահ եմ, որ առանց նրանց եւ առավել եւս Լեոնային Դատարանի ժողովրդի համաձայնության անհնաստ է որեւէ լուծում ակնկալել կամ իրականացնելը:

Նոնա Վանցյան, Երեւան
Ինչ խնդրե՛ք է լուծելու ՀՀԿ մոտակա համագումարը: Դու՛ք կարծում եմ, որ աղագա խորհրդարանական ընտրություններում ՀՀԿ-ն

ՏՏ ԱՄ ՆԱԽԱԳԱՏ ՏԻԳՐԱՆ ԹՈՐՈՍՅԱՆԻ ՊԱՏԱՄԽԱՆՆԵՐԸ «ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԿԱՅՔԷԶԻ ՏԱՐՅԵՐԻՆ

գան է: Ավելին, ջանքերն այս ուղղությամբ որեւէ է բազմադասակել, քանի որ մեր երկրի առջեւ ծառայած խնդիրները կարող են շատ ավելի արդյունավետ լուծվել, եթե ժողովրդավարական զարգացումները դառնան անցքերի:

Մոլորություն է այն կարծիքը, թե խորհրդարանական կառավարման համակարգն անառարկելի առավելություններ ունի նախագահականի նկատմամբ: Գերմանիայում լավ հնարավորություն ունեմ փորձագիտական գրականություն ուսումնասիրելու եւ համոզվելու համար, որ ոչ միայն կան հաջողված ու չհաջողված խորհրդարանական, թե՛ նախագահական համակարգեր, այլևս այս կամ այն համակարգի արդյունավետությունը կախված է բազմաթիվ գործոններից: Հավանաբար գիտե՛մ, որ Հայաստանի սահմանադրության փոփոխությունների փաստաթուղթը (այդ թվում էր դեռ սակայն կառավարման համակարգին վերաբերող հասկածը) բարձր գնահատականի է արժանացել եվրոպական ամենաբարձր հեղինակություն վայելող մասնագիտական կառույցի՝ Վեներկի համաձայնագրի կողմից, եւ ես հուսով եմ, որ մի ֆանի արի հետ, եթե փոփոխությունները լիարժեք կլանի կոչվեն, մե՛տ կըկատեն այդ համակարգի արդյունավետությունը:

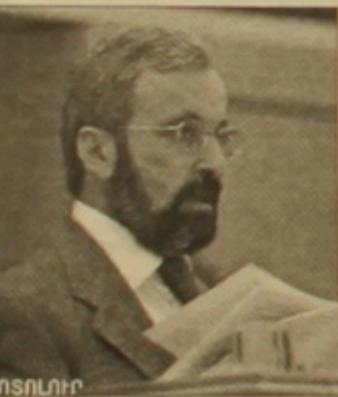
Կարեն Հարությունյան, Երեւան
Պարոն Թորոսյան, ընտրական օրենսգրքից, որ մե՛տարկում եմ այժմ, կօզնի՞, որ ընտրակազմով ջրածանն, չկեղծեն, առհասարակ նորմալ ընտրություններ տեղի ունենան:

Երկու հարցադրում որեւէ է միմյանցից արանջատել. անհրաժեշտ են արդյո՞ւ ընտրական օրենսգրքի փոփոխությունները, եւ արդյո՞ւ սոսկ ընտրական օրենսգրքի փոփոխություններով հնարավոր է արադուվել գալի ընտրությունների լիարժեք համադասարանությունը միջազգային չափանիւիներին: Անկախան, եթե որեւէ օրենք ունի թերություններ, դրան ի՞նչ է օգնել: Սակայն դա դեռեւս բավարար չէ լիարժեք ընտրությունների անցկացման համար եւ անհրաժեշտ է համադասարան մթնոլորտ ստեղծել փորձագիտական աստղաբեկում եւ դրեւորել հաղափական կամ: Առաջիկա ընտրությունները լինելու են ոչ միայն երկրի բարձրագույն իշխանությունը ձեւավորող մեխանիզմներ, այլևս բազմակուսակցական համակարգի, ներկայիս իշխանության ու ընդդիմության, մեր երկրի ու հասարակության հասունության դրսեւորման բացառիկ հնարավորություն: Այդ ընտրությունների արդյունքը են մեծադիտ կախված լինելու հետագա զարգացումները թե՛ ներհաղափական, թե՛ արտաձև հաղափ-

թվում եւ մեզ հուզող հարցեր մե՛տարկելու համար: Սակայն համաձայն չեմ, որ նոյապակ որեւէ է լինի «հարցը բարձրացնելը»: Նոյապակ որեւէ է լինի հարցի լուծումը կամ դրա համար նոյապակ որեւէ ստեղծելը: Հետաքրքիր շատ կարեւոր է ընտրել այն դատար, եթե որեւէ է հարցը ներկայացնել, քանզի անարեւոտասոյադարաններում հարց առաջարկելը կարող է ճիշտ հակառակ հետեւանում ունենալ: Ի վերջո հարցերը որոշվում են վեհադրությամբ, որի վրա լիազորում նիտուում հնչող ելույթները ոչ մի ազդեցություն չունեն: Ամեն ինչ որոշում է միմիայն այդ դատարանավորների օրացումը եւ հանձնաժողովում արված աշխատանքը: Գիտե՛մ, որ մե՛տ ունեմ ընդամենը 4 ձայն՝ ընդհանուր մոտ 400-ի մեջ: Թորոսյան ունի 12 ձայն, Արքերանը՝ 6, Կրասնանը՝ 5: Հետաքրքիր մեզանից դատարանցվում է շատ ավելի մեծ ծավալի աշխատանքի հաջողությունը համար: Կարծում եմ, կարի՞ չկա բացատրելու, թե ինչու հարցարարը օտար դատարանավորների համար մեզ հուզող հարցերն ունեն տասնորոշական նշանակություն: Իհարկե՛ս, սխիտակ կարող եր արակից լինել՝ մի արքեր կարող եմ արակից լինել մի արքերում աշխատելով այդ երկրների դատարանավորների հետ, սակայն դատարանից դարձ լինելու համար քերեմ մեկ օրինակ: 2005-ի հունվարին որեւէ է մե՛տարկվե՛ր Դատարանի վերաբերող բանաձեւը, որի նախագիտում ու մեր առաջարկությունները դրա վերաբերյալ ուղարկեցի սխիտակ մի ֆանի հայտի կազմակերպությունների՝ օտար դատարանավորների հետ աշխատանքի ակնկալիով: Ոչ մի արդյունք է ոչ մի արձագանք, թե եւ նախօրոք դատարանականություն եր հայտնվել: Փառ՛ք Աստու, որ Աստուրագում հույզող դրվում է միայն աշխատանքի վրա եւ միայն դրա ԵՌՌԻԿ վերջին տրեք արքերին այդ աշխատանքն ունեցան մի արքեր հաջողություններ:

Կրասնանը ստորագրել է, սակայն չի վավերացրել համադասարանական կոնվենցիան խախտելով անդամակցության ժամանակ ստանձնած դատարանությունները: «Վարդերի հեղափոխությունից» հետո Կրասնանի նկատմամբ կար խիտ ներողամիտ վերաբերում, որի մայրամեններում նման խնդրի արծարծումը բացարձակապես անհեծանակ կլինե՛ր: Կարծում եմ, իրավիճակը փոխվում է եւ մեկ արքեր հետ, եթե մե՛տարկվի Կրասնանի դատարանությունների կատարման գեկույցը, այդ հարցի արծարծումը կլինի արդյունավետ:

Հայկազուն Մովսիսյան, Տորոնտո, Կանադա
Պարոն Թորոսյան, Դու՛ք Ձեզ մեղավոր ճանաչում եմ երկրի ծանր վի-

ՅՈՒՆԻՍ

րակների առջեւ կարդաց իր խորհրդարանի նախագահի ուղերձը, որով նա նաեւ ինձ ԵՌՌԻԿ արքերում եր ԱՄ նախագահ ընտրվելու կադակցությամբ: Հաջող մեկ արքերով ընթացում Արքերանում այնուհետի հիտեբերա եր արձագանքել, որ խեղճ մարդ Արքերան վերադառնալով սխիտակ եր հայտարարել, որ նման բան չի եղել, միմիայն եւ ուղերձն է դատարանավոր այդ կազմակերպության ֆարսուդարությունում, եւ տեսաժողովում կա:

Եթե դատարանավորին իր երկրում կարող են նման ձեւով ստորացնել խորհրդարանի նախագահի ուղերձը կարդալու համար, եւ վերջինս չի արձագանքում, ապա ինչ կարող է նա անել ավելի քարոզ ու դատասխանասու խնդրի առնչությամբ: Սակայն իրեն մեղավոր չեմ: Մեղավորն այդ երկրի ոչ մի բացառություն չեմ առնչող ամբողջափրակական վարչակարգն է:

Արմեն Ղազարյան, Ուստասան, Մոսկվա

Հարգելի դարոն Թորոսյան, Լեոնային Դատարանի բանակցությունների գործընթացից դուրս մնալը նախօրոք մեր կողմից մտածված եւ հազարավոր անբախելի է Արքերանի դիվանագիտության հաջողությունը: Վերջին հազարավոր դա մեզ՝ հայությանը ինչ օգուտ եւ ինչ վնաս է սկզբ: Հարգանքներով՝ Արմեն:

Որեւէ երկրի դիվանագիտական հաջողությունը կամ անհաջողությունը կարելի է գնահատել ոչ թե գործընթացի կամ ձեւաչափի փոփոխություններով, այլ արդյունքներով: Լեոնային Դատարանի հակամարտության սկզբից ի վեր, 17 արքեր արունակ որեւէ դատարան կամ միջազգային կազմակերպություն չէ ճանաչել Լեոնային Դատարանի ժողովրդի իմնադրումը իրավունքը: Առաջին փաստաթուղթը, որտեղ դա արձանագրվել է, ԵԽԽԿ 1416 բանաձեւն է: Դրանից հետո եղել է եվրոպայի խորհրդի Նախարարների կոմիտեի արձագանքի փաստաթուղթը այդ բանաձեւին, որտեղ նույնպես արձանագրվել է իմնադրումն իրավունքը: ԵԱԳԿ Միմուկի խնդիր համանախագահները ավելի ուժ այն ներկայացրեցին որդես հակամարտության լուծման սկզբումներինց մեկը: Այս դատարանում Արքերանի դիվանագիտական հաջողության մասին խոսելը լավագույն դիտարան կարելի է համարել անուրջ կամ ձեռնաղթի:

Արքերանցիների հետ մե՛տարկումներին ԼԳԳ ղեկավարների՝ այս փուլում չեմ ակնկալում ավել օտու համարում եմ տեղիկական, քան սկզբումային խնդրի, քանի որ առկա չեն այն տեխնիզմները, որոնք կարող են դառնալ խնդրի լուծման

կարողանա՞ մեծամասնություն աղախուվել: Կարող եմ թվել հանրադատական 10 լիոդի անուն, որոնք ժողովրդավարություն են վայելում:

ՀՀԿ առաջիկա արտաքին համագումարի խնդրից քարադային մի ֆանի իմնադրությունների ձեգրումն է եւ մի արքեր կազմակերպական հարցերի լուծումը: Գալի ընտրություններում կուսակցության խնդրի լուծելու է դատարանում ունեցած ձայները եւ ավելացնել ինչեւան հնարավոր է: Նախորդ քուր ընտրություններում դա հաջողվել է:

Կհաջողվի՞ այս անգամ եւս: Ընտրությունները ցույց կան:

Տարբեր օրյեկշիվ եւ սուրբյեկշիվ դատարաններով մեր եւ հետխորհրդային սրանադրոմագիայի երկրներից արքերի հասարակություններում փորձագիտական երեւութների վերաբերյալ հաճախ կան առատուկալանցված դատարանացումներ: Մասնավորապես դա վերաբերում է կուսակցությունների լիոդների: Վստահ եմ, որ ընդհանրապես որեւէ երկրում չկա կուսակցություն, որն ունի ժողովրդավարություն վայելող 10 լիոդ: 2-3-ի առկայությունն արդեւ կուսակցության համար մեծ ձեռնբերում է:

Յաւար, Քախո

Ե՛րբ վերադառնեք Հայաստանը կդառնա փորձագիտական եւ կղաղարի խախտել միջազգային իրավունքի խոտեր: Ե՛րբ ձե՛մարտությունը կասե՛ք սեփական ժողովրդին, երկար արքեր խախտել եմ նրան՝ որդեկով, որ Հայաստան ինչ-որ իրավունքներ ունի Դատարանի լեոնային մասի վրա: Թե՛ չէ՛՜ ձեր սրամարտությամբ արքերով շուտով այնուհետի արքերով կլինեն, ինչեւիսին Կայիթոնիայի հայերի իմնադրումն է:

Խորհուրդ կան գոնե սրամարտության հարցում սեփական ունենալ, քանի որ մերից գլուխ չե՛ք հանում ու իսկապես համոզում եմ անհմաստ հետեւություններին: Բայց արքեր են հանդիմել Զեք հայրենականցիներն ու բազմիցս համոզվել եմ, որ Արքերանում ինչ չեն մարդիկ, ովեր գիտե՛մ ձեմարտությունը ոչ միայն Դատարանի, այլևս Արքերանի մասին, ու նման հարցադրումներն էլ կլինում են ձարախայլ, Քախո իշխանությունների առաջ «հայրենասեր» երեւալու եւ հետադրումներից խոսալիելու համար են: Սույց, կեղծիմ ու արեւությունը ոչ մի կերպ քան չեմ կարող սալ ձեր երկրին ու ժողովրդին: Անգամ խորհրդային Միության նման հզոր երկրին չօգնեցին նավթի դա՛ւարներն ու փլվեց այդուհետի թեղատիկը:

Պատասխաններն ամբողջությամբ կարդացե՛ք «Ազգ» կայիթի Forum բաժնում:

Միջազգային

ՊԱՐԵՍԻՆ-ԻՍՐԱԵԼ

Անհամաչափ ուժեր

Ինչպես էլ եվրոպացիները, վերազնուցված իրենց սկզբունքայինությունը, դասադասեցնում են իսրայելի դաժակաբանական ուժերի (ԻՊՈՒ) գործողությունները և դրանց հետևանքները, միեւնույնն է, ոչինչ չի փոխվելու: Ավելին, ֆինները, Եվրո-ցարացիները և մյուսները կարող են ակնկալել աներկյան հակազդեցություն՝ Իսրայելին իննդատեսուցում համար:

Բայց իրոք Իսրայելի հարձակումները կարելի է համարել ինչպես Եվրոցարացիներին են բնութագրում, «համաչափության սկզբունքների միանգամակ խախտում», գրում է անգլիաբնակ անկախ լրագրող **Գուին Ղայերը** միջինարևելյան ներկա ճգնաժամին անդրադառնալով:

Դժվար է հասկանալ կամ ճշմարտության աստիճանները Պաղեստինի ազատագրման ժողովրդական ռազմական շարժմանը, ժողովրդավարական սկզբունքներով ընդունված կառավարության 8 նախարարների և 34 օրենսդիրների ձեռքնակալման և առեւտրային խախտումների կարգով Գելադ Շալիտի ազատ արձակման ժամանակների մեջ: Նույնիսկ իսրայելցի սյունակագիր Գեդիոն Լեփն է գրում «Գառնեց» թերթում, որ «անօրինական է 750 հազար մարդկանց գրվել էվեկտրականությունից, 20 հազար մարդկանցից ժամանակն էլ լինում է անօրինական, նրանց բնակավայրերը վերանվում են անօրինական և անօրինական անդամների: Նման ֆայլերի դիմող որևէ մեկին չի կարող արբերվել որևէ կազմակերպությունից»:

Իսրայելական կառավարությունը դասահակադրում է, որ ոսի է դրել հողի վերականգնման հիմար սեմիմենսալիզմով ճառագող «Փորձելով փրկել կայրալ Շալիտին» ֆիլմի ոլորտը: Այդ կառավարության անդամները լավ փորձ ունեն Միջին Արևելքի ֆալապալականության աստիճանը և կարող են արբերել Պաղեստինյան կառավարությանը, որը ահաբեկչական գործողություններ չի կատարում, կիսաինֆուլար ռազմական

ARMENPRESS/AF

կազմակերպությունից, որն իրականացնում է այդ գործողությունները: Նրանք լավ հասկանում են այս բոլորը, որովհետև նման իրավիճակ գործել է նաև իսրայելական ռազմության մեջ: 60 տարի առաջ Անգլիայի իշխանության սակ գեներալը Պաղեստինցի իրենց, որոնք դեռ ժեսակառություն չէին հռչակել, ունեին «իրական գործակալություն» և «Հազանա» կոչված ֆալապական և ռազմական կազմակերպություններ: Ունեին նաև «Իզդուն» և «Ասեուն Գենգ» կոչված ահաբեկչական խմբավորումներ, որոնք աջ ու ձախ սղանում էին ինչպես Պաղեստինցիներին, այնպես էլ բիսանցիներին: Օրինական կազմակերպություններ ոչ մի ձեռքով չէին կարողանում հսկողության սակ ժամանակ անօրինական այդ խմբակցություններին, թեև մեծական կառուցումներն ունեն հետ:

Ասեղծված ներկա իրավիճակը Ես նման է սրան: Մարտչող իսլամական կուսակցությունը համարվում է «Համասը», որն անցյալ հունվարին հարթանակ սարավ ընթացություններում և կառավարություն կազմեց, հավասարիմ է մնում Իսրայելի հետ զինադադարի իր խոստումներին, սակայն նրա «ռազմական թեղ», որն անցյալ կազմակերպություն է, չի դաժակառություն որդեգրված այդ ֆալապականությունը: Անցյալի դասերը մոտ է հուսն Իսրայելի կա-

ռավարությանը, որ անհրաժեշտ է անսեսել այդ ծայրահեղականներին և խաղաղության բանակցություններ վարել միայն Պաղեստինի ընդդեմ, օրինական կառավարության հետ: Սակայն, դժբախտաբար, Իսրայելի կառավարության անդամները ծայրահեղականների արհմերը դասակարգում են իրենց իրականում են բանակցություններից և անհամաչափ հարձակումների դիմում:

Վարչապետ Եհուդ Օլմերտը «խաղաղության հաստատում» իր մեծ ծրագրեր ունի: Նոր սահմանների դասարարումը: Սահմաններ, որոնք կնքեանեն բոլոր խոսքը հեռական բնակավայրերը, գումարած, անուս, ամբողջ Երուսաղեմը: Միջազգային ֆալապական երկկան ժամանակն է, որ նա այդ հարցերը իննդարի դաղեստինցիներին հետ, բայց նա հաստատում համոզված է, որ նրանք երբեք չեն համաձայնի նման կարգավորման: Այնպես որ դասակարգված է հորհուն, ասելով որ «բանակցություններն անհնար են»: Նա գիտի, որ «Համասին» կործանելով «չափավորներին» չի բերելու իշխանության գլուխ: Այլ սեղծվելու է «մի վակոտում այդ գրավալ սարածներում, որտեղ, ինչպես ասում են, Ես նրա հավանաբար լինելու է հուսայի առիթ իրագործելու իր ծրագիրը, եզրակացնում է Գուին Ղայերը:

«Ամալ» Եարժումը միացավ «Տգրուլային» ընդդեմ Իսրայելի «Մարտի 14-ի շարժումը» դասապարսում է «Տգրուլային»

Լիբանանում Եիաների «Ամալ» Եարժումը կիրակի օրը Իսրայելի դեմ դասերազմի մեջ մսավ, միանալով «Տգրուլային» ծայրահեղական խմբակոռնում: Այս կառավարությանը արհեստակարգված է «Ամալի» կողմակիցների ընդհանուր գորհալավալ: ԻՏԱՈՒ-ՏԱՍՍ գործակալությունը նսում է, որ երկրի Եիա համայնքում ազդեցիկ «Ամալ» Եարժումն առաջնորդ Նաբիհ Բերրին Լիբանանի խորհրդարանի նախագահն է: «Ամալի» զինված կազմավորումները Լիբանանի 1975-1990 թթ. ֆալապական դասերազմի ժամանակ վայելում էին Միդիայի աջակցությունը, որի գործը մեկուկես տարի առաջ դուս բերվեցին Լիբանանից: Միդիայիցիների ներկայությանը սարիներին «Ամալի» և «Համասի» թեկնածուներն զբաղեցրել են 27 դասազմավորական սեղեր և 5 նախագահական դասերներ:

Դիտորդները կարծում են, որ «Ամալի» վերջին որոշումը կարող է Լիբանանի հասարակության և բանակի դավանանալին դասակարգում:

ների դասառ դառնալ: Օրինակ, լեռնցի դուգները և մարտիները ես կարող են վերականգնել իրենց ռազմականացված կազմավորումները, խորացնելով երկրի ներքին երկառակությունները:

Լիբանանում կառավարող «Մարտի 14-ի Եարժումը» հայտարարությամբ դասադասել է «Տգրուլային» առեւտրային և իսրայելական սարածի հրթիռակոծումները, որոնք «չեն ծառայում լիբանանցիների Եաիերին»:

Փաստաթղթում նսվում է, որ «Տգրուլային» հակաիսրայելական հարձակումը (որի դասառնով սուծում է ամբողջ Լիբանանը) իրականացվել է «ի հաժուս արսալին ուծերի ֆալապական մսահղացումներին»: Անուս, ակնարկն ուղղված է Միդիային և Իրանին: «Մարտի 14-ի Եարժումը» լիբանանցիներին կոչ է անում «համախմբվել կառավարության Եսը և օժանդակել ճգնաժամի հարթահարման ջանքերին»:

Ֆուսեյնը հագադուլ է անում

Իրաքի նախկին նախագահ Սադդամ Ֆուսեյնը վերջին 10 օրերին հրաժարվում է սնունդ ընդունել: Պոթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ նրան միացել են նույն գործով ամբասանվող 3 զինակիցներ, բողոքելով իրենց փաստաբանների անբավարար դասերանվանության դեմ:

Ֆուսեյնի փաստաբան համախալ Օբեյդի սղանվեց հունիսի 21-ին: Դա ամբասանյալների դասադասերանների սղանության արդեն 3-րդ դեղմն է:

Ավելի վաղ բանում Ֆուսեյնը հայտարարել էր մեկ ուրիշ հացադուլ, որը սեղել էր 11 օր: Փեթրվարին նա և իր 7 զինակիցները հրաժարվել էին սնունդից, բողոքելով դասավարության ընթացի դեմ, որտեղ իրեն մեղադրվում են մարդկայնության դեմ ուղղված ոճրների մեջ:

Ներկայումս Ֆուսեյնը հրաժարվում է սնունդից, բայց խմում է ֆաղր սուս և այլ ըմդելիներ: Իրաքում ԱՄՆ բանսային հրամանատարության ներկայացուցիչ, փոխգնդապետ Կիր Զեկին Զերիի խոսքերով, նրա վիճակը լավ է:

Պ. Զ.

ՊԵՏԵՐՈՒՐ

Ուսասանը գոհ է «Մեծ ութնյակի» հանդիման արդյունքներից

Որ նախագահ Վաղիմիր Պուտինը երեկ զիեբր Պեթերբուրգում ելույթ ունենալով մամլո ասուլիսում, գոհունակություն է արտահայտել «Մեծ ութնյակի» գազաթաժողովի արդյունքների առթիվ: «Առաջադրված բոլոր նդասակներն արհաժովված են: Ծրագրված առանց փոփոխությունների», ասել է նա:

Խոսելով գազաթաժողովի գլխավոր թեմաներից մեկի՝ էներգետիկ անվսանգության մասին, Պուտինն ասել է, որ Ուսասանին հաջողվեց գործընկերներին համոզել, որ այդ հասկացությունը ներառում է ոչ միայն էներգետիկների կայուն մասակարարումը, այլև բնադասերների արդյունահանումը, սեղափոխումը և վաժառել:

Նախագահի խոսքերով, ռուսական գազի զները սահմանում է ոչ թե Կրեմլը, այլ Եուրան: ՈՒԱ գործակալությունը նսում է, որ Մերձավոր Ա-

վերականգնման ադագա գործողություններին առնչվող հոչակագիր և զեների չսարածան հարցերին առնչվող հայտարարություն:

Երեկ Պեթերբուրգյան հանդիման եզրափակիչ օրը, «Մեծ ութնյակի» երկրների ղեկավարներն միացել են հրավիրյալ Պեթերբուրգյան Զինասանի, Դնդկասանի, Բրազիլիայի և ԴԱԳ-ի ղեկավարները, ինչպես նաև ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուդար Կոֆի Անանը, ՄԱԳՍԵ-ի սեռեն Մոհամմեդ էլ Բարադեյը և Դամաչարային բանկի նախագահ Փոլ Կուլֆոլիցը: Զննարկվել են համաչարային ֆաղափակություն և սենսություն, ինչպես նաև «ութնյակի» հնարավոր ընդլայնման հարցերը:

Ինչ վերաբերում է «Մեծ ութնյակի» Պեթերբուրգյան գազաթաժողովի անցկացման հետ կաղված ծախսերին, ռուսական լրատվայինները

AP/WIDEWORLD

րեւելի իրադության վերաբերյալ կիրակի օրը «Մեծ ութնյակի» ընդունած հայտարարության մեջ դասադասարվում է «ծայրահեղականությունը»: Գազաթաժողովում ընդունվել են 11 այլ փաստաթղթեր, այդ թվում հակաաաաբեկչական դայարի վերաբերյալ «Մեծ ութնյակի» հոչակագիրը, «Ընդհանուր էներգետիկ անվսանգություն», «Կրթությունը 21-րդ դարի նորացված հասարակությունում», «Պայքար վարակիչ հիվանդությունների դեմ», «Անուս», «Պայքար մսավոր կողոպուսի և կեղծված արսադրանի դեմ», «Բարձր մակարակի հակակոռոտցիոն դայար», «Աւխասանի Աֆրիկայի հետ» փաստաթղթերը:

Բացի դրանից, «ութնյակի» ղեկավարները սսորագրել են համագործակցությանը և կայունացման ու

հաղորդում են, որ ծախսվել է 10,7 մլրդ ուղարի: Որ նախագահի գործերի կառավարիչ, հանդիման կազմկուսի փոխնախագահ Վաղիմիր Կոթինի սլյալներով, ուղղակի ծախսերը կազմել են 3,2 մլրդ ուղարի, մինչդեռ ռուսասանյան թերթերից ունս գումար են 400 մլն դղարի հասնող ծախսերի մասին: Մնացյալ միջոցները հասկացվել են «Պուկուկու» օդանավակայանի թռիչադասի կասարեւագործմանը, ճանադարների և ֆաղափային ենթակառուցի Եիսարարության ու վերակառուցմանը:

«Նուլիե իզվեստիա» թերթի սլյալներով, Պեթերբուրգյան հանդիման ծախսերը սասնադասիկ զերազանցում են 2005 թ. Մեծ Բրիտանիայում անցկացված «Մեծ ութնյակի» գազաթաժողովի ծախսերին:

Պ. Զ.

PKK-ն ակսիվանում է Թուրքիայում

Յուլիսի 14-ին Բիթլիսի մոսակայում ճանադարիին PKK-ականների սեղադրած ականին զրահամեծնայի բախման հետեւանով մսացել էին 5 թուր զինծառայողներ, 4-ը՝ վիրավորվել: Յուլիսի 16-ին Սղերթում PKK-ականների և թուրակական անվսանգության ուծերի բախումներից սղանվել է 8 զինծառայող: Իսկ երեկ Բաթմանում և Վանում PKK-ի գորհայինները սղանել են երկու ոսիկանի:

PKK-ի գործունեության ակսիվացումը սղիում է թուրակական իշխանություններին միջոցներ ձեռնարկել: Դրանցից կարելի է առանձնացնել Ահաբեկչության դեմ դայարի գերագույն խորհրդի հուլիսի 16-ին Անկարյում գումարած արսակարգ միսը: Նույն օրը սահմանամերձ Աղի ֆաղալում անդրադառնալով PKK-ի ակսիվացման հարցին, Թուրքիայի վարչապետ Ռեզեփ Թայիբ Երդողանը հայտարարել է. «PKK-ի ահաբեկչական կազմակերպությունը Եարունակում է իր դաժան գործունեությունը: Մեմ փորձում էին համբերությամբ վերաբերվել այս ամենին, առանց հեռանալու ժողովրդավարության սկզբունքներից: Սակայն այս զիեբր ես 8 զոհ ենի սվել: Դա հանդուսելու բան չէ»:

Այս խոսքերով վարչապետ Երդողանը PKK-ի դեմ դայարի հետագա կոսացման ազդանսաններ է սվել: Նրա ազդանսանները, ինչպես նաև Ահաբեկչության դեմ դայարի գերագույն խորհրդի որոշումները, իննարկվել են նախարարների խորհրդի երեկվա միսում, որի ավարտին դեռեա հայտարարություն չէր արվել:

Ավարսվում է Աղթամարի Սք. Խաչ եկեղեցու վերականգնումը

Այդ մասին երեկ ինսերնեսային էջում սեղեկացրել է «CNN-Turk»-ը: Ըստ սեղեկության, ներկայումս ընթանում են ներքին հարդարան աւխասաններ, որոնք Եուսով կավարսվել են սեղեմներին այցելուների աջոցի իր դները կրպի վերականգնված եկեղեցին: Նույն աղբյուրի համաձայն, Վանս լճի Աղթամար կղզու Սք. Խաչ եկեղեցու վերականգնման աւխասաններն արժանացել են մասնագետների հավանությանը, ու աւխասաններին սեղում ծանոթանալու համար դասրասվում է Վան մեկնել Պոլսո հայոց դասրարի Մեւրոդ Բ Մուսաֆյանը:

Չ. Զ.

25 հազար ԱՄՆ դոլար քարտուղի

«Ոսկե ծիրանի» առջև նոր հնարավորություններ են բացվում Ավստրալիացի միջազգային երրորդ կինոփառուստերը

Հայկական կինոյում մեծ վասակ ունեցող կինոռեժիսոր, վավերագրող Արսավազ Փելեյանը ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Զոհարյանի հրամանագրով արժանացավ ՀՀ վասակավոր արժանի կոչման: Արցախյան կինոռեժիսորին հանձնեց մեծակույքի և երիտասարդության հարցերի նախարար Հասմիկ Պողոսյանը՝ նախորդ շաբաթ երեւանում տեղի ունեցած «Ոսկե ծիրան» միջազգային երրորդ կինոփառուստի փակման հանդիսավոր արարողության ժամանակ:

ARMENPRESS

Կինոփառուստը, որ կազմակերպվել էր խոստումը, տարեցատրի ավելի ու ավելի է ընդլայնում մասնակիցների, հյուրերի թիվը ու աշխարհագրությունը, այս տարի նախարարական վավերագրական ֆիլմերի միջազգային «Հայկական համայնադասկերի» մրցույթներ էր կազմակերպել: Խաղարկային ֆիլմերի գլխավոր մրցանակին արժանացավ ռեժիսոր Գու Սյառ-Սիենի (Թայվան-Ֆրանսիա) «Երբ ժամանակ» ֆիլմը: Նույն անվանակարգի արժանի մրցանակներին արժանացան Իտալիայից «Մոլորակները» ֆիլմը, Լոս Անջելեսից «Տրե օրո՞հեր» ֆիլմը: Նույն անվանակարգի արժանի մրցանակներին արժանացան Իտալիայից «Մոլորակները» ֆիլմը, Լոս Անջելեսից «Տրե օրո՞հեր» ֆիլմը:

կողմերի քննարկները» ֆիլմին էր: Այս անվանակարգում խրատական դիմումների արժանացան նաև Կանադայի, Ռուսաստանի երիտասարդ կինոռեժիսորները: Հայ կինոյում վասակի համար հետմահու ժյուրիի հասուկ հիշատակման արժանացավ Առա Կահունին: Համախառնային կինոյում խոշոր վասակի համար փառաքանության թափել ստացան համախառնային կինոռեժիսոր Սարկո Բելոկիոն (Իտալիա), Տոնիո Գուերան (Իտալիա), Մոխես Մախաբան (Իրան), Արսավազ Փելեյանը (Հայաստան) և Գոդֆրի Բեզոն (ԱՄՆ):

Հայաստանի կինոգեներալի և կինոմոնիթորի մտտեցող մրցանակ ընդհանուր առմամբ արժանի էր հանձնարվել «Սառած սերունդ» ֆիլմին: Մրցույթի հանձնարարական ֆիլմերի մրցանակը ներկայացրեց Սարկո Բելոկիոն «Ես սիրում եմ» ֆիլմի համար: «Հայկական համայնադասկերի» գլխավոր մրցանակը ռեժիսոր Հրանտ Գալստյանի «Սողոմոնյան

զին առաջնությունը» ֆիլմին էր: Այս անվանակարգում խրատական դիմումների արժանացան նաև Կանադայի, Ռուսաստանի երիտասարդ կինոռեժիսորները: Հայ կինոյում վասակի համար հետմահու ժյուրիի հասուկ հիշատակման արժանացավ Առա Կահունին: Համախառնային կինոյում խոշոր վասակի համար փառաքանության թափել ստացան համախառնային կինոռեժիսոր Սարկո Բելոկիոն (Իտալիա), Տոնիո Գուերան (Իտալիա), Մոխես Մախաբան (Իրան), Արսավազ Փելեյանը (Հայաստան) և Գոդֆրի Բեզոն (ԱՄՆ):

Հայաստանի կինոգեներալի և կինոմոնիթորի մտտեցող մրցանակ ընդհանուր առմամբ արժանի էր հանձնարվել «Սառած սերունդ» ֆիլմին: Մրցույթի հանձնարարական ֆիլմերի մրցանակը ներկայացրեց Սարկո Բելոկիոն «Ես սիրում եմ» ֆիլմի համար: «Հայկական համայնադասկերի» գլխավոր մրցանակը ռեժիսոր Հրանտ Գալստյանի «Սողոմոնյան

Կայացավ «Վոկալ զուգահեռներ» ֆիլմի պրեմիերան

«Ոսկե ծիրան» 3-րդ միջազգային փառուստին «Ազգ» ամեն օր անդրադառնալով է ել իր ընթերցողներին ներկայացնում փառուստի թե՛ լավ և թե՛ վատ կողմերը: Հոկտեմբերի 13-ին, ուր երևում էր «Մոսկվա» կինոփառուստի կարմիր տախտակ կայացավ դավաճանաբար կինոռեժիսոր Ռուսան Խաչատրյանի «Վոկալ զուգահեռներ» նոր երաժշտական ֆիլմի պրեմիերան: Ֆիլմի նկարահանումները տեղի են ունենում 2004 թ.-ին: Ֆիլմը ցուցադրվել է Վենետիկի ամենամյա փառուստում: Իսկ վերջերս Սանկտ-Պետերբուրգում կայացած կինոփառուստին արժանացել է գրան-պրի մրցանակի: Ֆիլմը հրաշալի արձագանք է գտել Անգլիայում և Իտալիայում կայացած անհասակ ցուցադրություններում: Ֆիլմի հայաստանյան դրամատիկ շրջանակները հնարավորություն ունեցան լսելու սցենարիստ, կինոռեժիսորի ֆաբրիկաների Անսոնիոն Գուերայի խոսքը. «Ես ինչպես եմ, ես իմ ողջ շնչով եմ հղում այն մարմնակն անունի, ովքեր այսօր ինձ հետ չեն Ֆեդերիկո Ֆելինիի, Անսոնիոնի, Մասոյանի, որոնք մեզանք ենք երկրի հետ են եղել մեզ: Ըստ էության մահաբեր է ինձ մեզ հետ, թե ինչպես կրոնի հայաստանյան խոսակցական հանդիսանքը Ռուսան Խաչատրյանի նկարահանած այս գեղեցիկ ֆիլմը: Ֆիլմը ինչ է գեղեցկությամբ, ի դեմս, սերն ու գեղեցկությունը լավ գնահատում էր Փարաջանովը: Նման ֆիլմերը դժբախտ էր լինում արժանի տեղի բացառությամբ, որից հետո դու ինչպես ես գնահատում կինոռեժիսորի ղեկավարը՝ սանելով ձեր հետ սեր ու գեղեցկություն»:

երգչուհիների կասաբլանկոյի արվեստը, որոնց ցարում էր նաև մասնավոր ստուրտ Արա Կահունը: Երգչուհին իր խոսքում նեց, որ երգանիկ է այդ նախագծին մասնակցելու համար ու իր ծայրուկ կարողացել է հարստացնել ֆիլմը: 50 րոպե տևողությամբ «Վոկալ զուգահեռներ» երաժշտական ֆիլմը չունի զարգացման սյուժե ու չէր հետադարձում այն: Պարզապես ռեժիսորը ցանկացել էր ցույց տալ գեղեցիկ և չգիտես ինչու հենց գեղեցիկ ընդունվում է ցույց տալով: Ֆիլմում հասուկ ընդգծված էր, որ սարդակավոր մարդկանց ասելը չեն սիրում և ամեն ինչում փորձում են խոչընդոտել: Ռեժիսոր Ռուսան Խաչատրյանը ներկայացրել էր դա մեծահամբավ չորս ծայրուկ՝ Արա Կահուն, Ռոզա Չամանովա (ԽՍՀՄ և Ղազախստանի ժող. արժանատի), Բիրիդյու Տուրյանովա (ԽՍՀՄ և Ղազախստանի ժող. արժանատի) և Երկա Կոստանովա (Ուրբ, ի դեմս, ֆիլմում հանդես է եկել կանացի կերպարով իր սովորական հա-

մաձայն)՝ կուրս-սեռ: Ֆիլմում հենց ընդհանուր արժանիք էր հասուկ ընդգծված և «Ղազախստանում» երաժշտական էր անունը:

«Ռուսան Խաչատրյանը համար է...», այսպես քննադատում են Գուերան և խորհուրդ սկսեց Ռուսանին Ֆելինի ամեն կարգին: Մանդառնովը մինչև այժմ նկարահանել է երեք ֆիլմ և դրանցից միայն «Վոկալ զուգահեռներ» է, որ էկրան է բարձրացել: Դեռ 1974 թ.-ին անդրանիկ ֆիլմի 3/4-ը նկարահանելուց հետո կինոմոնիթորները արգելեցին: Սակայն արհեստը անց, հենց այդ 3/4 նյութի հիման վրա Նիկիտա Միխալկովը նկարահանեց «Սիրո սրկտի» ֆիլմը, նույն դրամատիկուրում հետո, նույն թեմայով՝ համաձայնեցով ևս ֆիլմի նկարահանման: Միխալկովի ֆիլմը ընդունվեց հրաշալի...

Հաջորդ ֆիլմը՝ «Աննա Կարամզովա», որտեղ գլխավոր դերում խաղաց Ժաննա Մորոն (Ֆրանսիա), կրկին էկրան չբարձրացավ, քանի որ ԽՍՀՄ-ը չէր կատարել ֆրանսիական կողմի հետ կնքված դաշարմանը: Ֆիլմը առ այսօր զսնվում է չիրկովոյի դրամատիկական լուսնային, որ այս ֆիլմն էլ կարժանանա նախորդների մակասագին, եթե նույն իր անունը... Սակայն այս ֆիլմի գլխին էլ սեռ ամոթ կուսակցեցին: Ֆիլմը գողացան, երբ, իբրև մասշտաբ զուգահեռներ, համար ստեղծագործական խնդիր էր նախատեսված պատասխանատուները: Մյուսը գրեթե իր ընթերցողների ոչ բավարար անակից լիցանակով են գրադարանները միավորվել հարցին գրադարանի վարիչը հավաստեցրեց. «Այժմ ունենեմ երեք հազար ընթերցող է երկու ընթերցարահ: Իսկ

Պյունիի Վարդան Ածենյանի անվան մեծակույքի քարտուղի իր գլխավոր ընթացում է ցույց տալով իր անհատիկությունը: Նույն անվանակարգում, Սոյակ Ածենյան, Քեզար Վարդանյան, Արուս Ազնավուրյան, Վարդուհի Վարդեշյան, Արզո Արզումանյան, Աստղիկ Արամյան և այլք, որոնք դարձել են քաղաքագետի հեռաստվածները: Անկախության սարիներին ինչպես բոլոր քարտուղիները, այսպես էլ Պյունիի քարտուղի Թանն ու դաժան սարիներ անցկացրին նաև վրա հասած երկրաբանները: Ուրան էլ որ դաժան է կյանքը, այն երբեք չի վիասեցնում արվեստագետներին, քարտուղի նվիրյալներին ու մի օր, ինչպես ժողովուրդն է ասում՝ «մի լավ դուր է բացում...»: Այդ լավ դուրը բացվեց նաև Պյունիի Վարդան Ածենյանի անվան քարտուղի առջե: Հայտնի բարեբար ու սիրված անձնավորություն Կահագն Հովհաննյանը քարտուղին ընդունել է 25 հազար ԱՄՆ դոլար: Թարսուհի գեղ. ղեկավար Նիկոլայ Ծատուրյանից տեղեկացանք, որ ինչ-ինչ բանկային փախուցումների դեպքում քարտուղի երկար ժամանակ չէր կարողանում ստանալ այդ գումարը: Իսկ երբ այդ մասին վերջերս տեղեկացրել է հարգաբան Կահագն Հովհաննյանին, ամեն բան հարթվել է ու այժմ 25 հազար ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամը հասել է քարտուղի առջև կծախսվի հասուկ նյութակային Ծատուրյանի համար:

Առիթ ոգազորելով՝ Նիկոլայ Ծատուրյանը խնդրեց թերթի միջոցով խորին շնորհակալություն հայտնել Կահագն Հովհաննյանին մասնակցությունը համար և տեղեկացրեց, որ տույժ քարտուղի կինոնկարի բարեբարին ու կմասնակցի անակնկալ... Նիկոլայ Ծատուրյանի հետ զրույցից տեղեկացանք, որ քարտուղի այս արիք 6 նոր բեմադրություններ է իրականացրել, որոնցից երկուսը՝ վերականգնվող: Պյունիից քարտուղիների մեծակույքի այցելության վայր դարձած Վարդան Ածենյանի անվան քարտուղի Ծատուրյանը և նյութակային նախնուն: Անդրադառնալով վերջին մեծ անունը կազմակերպված «Երիտասարդ արվեստագետներ» սեքցիաներին, որոնք ամեն օր անդրադառնում են իր անհատիկությանը, որ իր այս խոսքերն անդամայն համարում են, ոչ ոք վարձակալները ևս չեն կարողանում հասնել մինչև իրենց ծայրուկները... մի խոսքով, ցույց տալով իր սիրելի հարցեր, երբ ասում է ղեկոր ինչի երբ երբում... Դե ինչ ասելով: Էլ չեն ասում, որ Հայտնից Ծատուրյանը քարտուղի Ծատուրյանի համար ժեշտ ժամանակին, ժամը 10-ին գնում է Էջմիածին, մինչև ժամը 11-ը սոխախում են, ոչ ոք չկա, իսկ 30 րոպե հետո սկսել Ծատուրյանը խոսքը ասում է, թե. «լավ, ինչ ենք անելու», փոխանակ ինքուրով, ցույց տալով հարցերը, որոնք անկազմակերպ լին: Ես չեմ հասկանում, հասցվել են նրանց սացած գումարները, նախագահի հովանու ներքո, 260 հազար ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումարը չեմ իմանում ինչի վրա են ծախսել, միայն բացման ու փակման, մեկ էլ ավտոբուսներով, դեռ մի բան էլ այդ գումարն ավելացրել են: Դե եթե այդ գումարներով միջին գրադարանները (ընդուն) էլ ուրիշ հարց, թող լցնեն, բայց եթե միջին իսկապես արվեստը բարձրագույն, ուրեմն մի փչ մեթո է վերանայել ու ամեն ինչը»:

Չփակվեց, այլ միավորվեց

Վերջերս էջմիածնի Դազարու Արշալույսի, Հովհաննես Թումանյանի անվան գրադարանները և Վաչագան Հովհաննեսի անվան գրադարանը միավորվեցին: Արշալույսում ձեռնվող Վաչագան Հովհաննեսի անվան մասսայական գրադարանը: Գրադարանի վարիչ Ալեքսանդր Տերտրյանից տեղեկացանք, որ նախկինում վերստին գրադարանները գավառի վիճակում էին: Գրադարաններում առկա էին փյուն, իսկ գիրք գտնել էլ գրադարանավարի համար դժվար փորձություն էր: Զնայած աշխատողները չեն դժգոհում, բայց լուսնային սուկայի էին և լուսնային նյութակային. փակվեցին և ավելի սուկայ միավորվեցին մի հանի գրադարաններ: Այսօր արդեն էջմիածնի Վ. Հովհաննեսի անվան գրադարանը գործում է բարեկեցիկ դաշարման: Ունի երկու մանակական և մասսայական բաժին: Այստեղ աշխատում է ինք գրադարանավար, որոնց սիրով ընդունելությանն է արժանանում ընթերցողը: Արյուր գրեթե իր ընթերցողների ոչ բավարար անակից լիցանակով են գրադարանները միավորվել հարցին գրադարանի վարիչը հավաստեցրեց. «Այժմ ունենեմ երեք հազար ընթերցող է երկու ընթերցարահ: Իսկ

Պյունիի Վարդան Ածենյանի անվան մեծակույքի քարտուղի իր գլխավոր ընթացում է ցույց տալով իր անհատիկությունը: Նույն անվանակարգում, Սոյակ Ածենյան, Քեզար Վարդանյան, Արուս Ազնավուրյան, Վարդուհի Վարդեշյան, Արզո Արզումանյան, Աստղիկ Արամյան և այլք, որոնք դարձել են քաղաքագետի հեռաստվածները: Անկախության սարիներին ինչպես բոլոր քարտուղիները, այսպես էլ Պյունիի քարտուղի Թանն ու դաժան սարիներ անցկացրին նաև վրա հասած երկրաբանները: Ուրան էլ որ դաժան է կյանքը, այն երբեք չի վիասեցնում արվեստագետներին, քարտուղի նվիրյալներին ու մի օր, ինչպես ժողովուրդն է ասում՝ «մի լավ դուր է բացում...»: Այդ լավ դուրը բացվեց նաև Պյունիի Վարդան Ածենյանի անվան քարտուղի առջե: Հայտնի բարեբար ու սիրված անձնավորություն Կահագն Հովհաննյանը քարտուղին ընդունել է 25 հազար ԱՄՆ դոլար: Թարսուհի գեղ. ղեկավար Նիկոլայ Ծատուրյանից տեղեկացանք, որ ինչ-ինչ բանկային փախուցումների դեպքում քարտուղի երկար ժամանակ չէր կարողանում ստանալ այդ գումարը: Իսկ երբ այդ մասին վերջերս տեղեկացրել է հարգաբան Կահագն Հովհաննյանին, ամեն բան հարթվել է ու այժմ 25 հազար ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամը հասել է քարտուղի առջև կծախսվի հասուկ նյութակային Ծատուրյանի համար: Առիթ ոգազորելով՝ Նիկոլայ Ծատուրյանը խնդրեց թերթի միջոցով խորին շնորհակալություն հայտնել Կահագն Հովհաննյանին մասնակցությունը համար և տեղեկացրեց, որ տույժ քարտուղի կինոնկարի բարեբարին ու կմասնակցի անակնկալ... Նիկոլայ Ծատուրյանի հետ զրույցից տեղեկացանք, որ քարտուղի այս արիք 6 նոր բեմադրություններ է իրականացրել, որոնցից երկուսը՝ վերականգնվող: Պյունիից քարտուղիների մեծակույքի այցելության վայր դարձած Վարդան Ածենյանի անվան քարտուղի Ծատուրյանը և նյութակային նախնուն: Անդրադառնալով վերջին մեծ անունը կազմակերպված «Երիտասարդ արվեստագետներ» սեքցիաներին, որոնք ամեն օր անդրադառնում են իր անհատիկությանը, որ իր այս խոսքերն անդամայն համարում են, ոչ ոք վարձակալները ևս չեն կարողանում հասնել մինչև իրենց ծայրուկները... մի խոսքով, ցույց տալով իր սիրելի հարցեր, երբ ասում է ղեկոր ինչի երբ երբում... Դե ինչ ասելով: Էլ չեն ասում, որ Հայտնից Ծատուրյանը քարտուղի Ծատուրյանի համար ժեշտ ժամանակին, ժամը 10-ին գնում է Էջմիածին, մինչև ժամը 11-ը սոխախում են, ոչ ոք չկա, իսկ 30 րոպե հետո սկսել Ծատուրյանը խոսքը ասում է, թե. «լավ, ինչ ենք անելու», փոխանակ ինքուրով, ցույց տալով հարցերը, որոնք անկազմակերպ լին: Ես չեմ հասկանում, հասցվել են նրանց սացած գումարները, նախագահի հովանու ներքո, 260 հազար ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումարը չեմ իմանում ինչի վրա են ծախսել, միայն բացման ու փակման, մեկ էլ ավտոբուսներով, դեռ մի բան էլ այդ գումարն ավելացրել են: Դե եթե այդ գումարներով միջին գրադարանները (ընդուն) էլ ուրիշ հարց, թող լցնեն, բայց եթե միջին իսկապես արվեստը բարձրագույն, ուրեմն մի փչ մեթո է վերանայել ու ամեն ինչը»:

Չփակվեց, այլ միավորվեց

Վերջերս էջմիածնի Դազարու Արշալույսի, Հովհաննես Թումանյանի անվան գրադարանները և Վաչագան Հովհաննեսի անվան գրադարանը միավորվեցին: Արշալույսում ձեռնվող Վաչագան Հովհաննեսի անվան մասսայական գրադարանը: Գրադարանի վարիչ Ալեքսանդր Տերտրյանից տեղեկացանք, որ նախկինում վերստին գրադարանները գավառի վիճակում էին: Գրադարաններում առկա էին փյուն, իսկ գիրք գտնել էլ գրադարանավարի համար դժվար փորձություն էր: Զնայած աշխատողները չեն դժգոհում, բայց լուսնային սուկայի էին և լուսնային նյութակային. փակվեցին և ավելի սուկայ միավորվեցին մի հանի գրադարաններ: Այսօր արդեն էջմիածնի Վ. Հովհաննեսի անվան գրադարանը գործում է բարեկեցիկ դաշարման: Ունի երկու մանակական և մասսայական բաժին: Այստեղ աշխատում է ինք գրադարանավար, որոնց սիրով ընդունելությանն է արժանանում ընթերցողը: Արյուր գրեթե իր ընթերցողների ոչ բավարար անակից լիցանակով են գրադարանները միավորվել հարցին գրադարանի վարիչը հավաստեցրեց. «Այժմ ունենեմ երեք հազար ընթերցող է երկու ընթերցարահ: Իսկ

